ב"ה | ערב שבת־קודש פרשת בשלח / שירה | ט' בשבט התשע"ד | 10.1.14 | גיליון מס' 1410

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על־ידי
צעירי־אגודת־חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף־יצחק אהרונוב

מנהיגות פירושה מסירות־נפש

יש מסירות־נפש מול רדיפות ואיומים, ויש מסירות־נפש בעולם החופשי – מסירת כל הכוחות, המשאבים והמאוויים למען עם ישראל

לפני 64 שנים, בשבת־קודש י' בשבט תש"י, אירעו חילופי משמרות בעולמנו. ביום זה נסתלק הרבי הקודם מליובאוויטש, רבי יוסף־יצחק שניאורסון, והחלה להאיר שמשו של חתנו וממלא מקומו, רבי מנחם־מענדל שניאורסון, הידוע ומוכר בעולם כולו בתואר 'הרבי מליובאוויטש'. היום הזה קושר אפוא שני מנהיגי ישראל אלה, שדמותם מסמלת יותר מכול מסירות־נפש שאין לה גבולות.

הרבי הריי"צ התפרסם במיוחד בזכות מסירות־הנפש המופלאה שנהג מול המשטר הקומוניסטי העריץ ברוסיה הסובייטית. זו הייתה מסירות־נפש במובן הפשוט ביותר – סיכון החיים למען קיום היהדות. הוא עצמו, ומאות חסידיו ושליחיו, סיכנו את חייהם מדי יום ביומו כדי לחנך ילדים ברוח היהדות, להקים מקווה טהרה, לקיים מניינים לתפילה, לספק בשר כשר ולערוך ברית־מילה.

ואכן, הוא נאסר ונידון למוות, אולם בחסדי ה' ניצל מידי הקומוניסטים והצליח לצאת אל העולם החופשי, בעוד שליחיו הנאמנים נשארים ברוסיה וממשיכים במלאכת הקודש של השמירה על גחלת היהדות. הרבי, שעוּנה קשות בזמן מאסרו, היה שבור ורצוץ, אך הוסיף לפעול בלטווייה ובפולין, ואחר־כך באמריקה, למען קיום היהדות. במסירות־נפשו הניח את היסודות למפעל הגדול שביסס והרחיב לממדי־ענק חתנו וממלא־מקומו.

מה שטוב ליהודים

אצל ממשיך דרכו ראינו מסירות־נפש מסוג אחר. זו מסירות־נפש בתנאי העולם החופשי. אין מדובר בסיכון החיים דווקא, אלא במסירת כל הכוחות, המשאבים והמאוויים למען עם־ישראל. מסירות־נפש זו היא סודה של חסידות חב"ד, בהנהגתו המופלאה של הרבי.

מסירות־נפש זו הימנעותו של הרבי מלצאת אף ליום אחד של חופשה בכל שנות הנהגתו. מסירות־נפש היא נכונות להתמסר לבעיותיו של עם־ישראל, לקבל בלילות המוני יהודים, להשיב על מכתביהם, לעמוד שבע ושמונה שעות כדי להעניק מברכותיו ומעצותיו לכלל ישראל.

הרבי הריי"צ בשנותיו האחרונות ולצידו חתנו, הרבי

מסירות־נפש היא העיקרון שהציב הרבי לפעילות חב"ד – לא לעשות מה שנראֶה טוב ומועיל לה, אלא "חב"ד צריכה לעשות מה שאחרים אינם רוצים או אינם יכולים לעשות". וכמו שאמר פעם אחת לרב חב"די מכובד, ששאלו אם לעסוק בענייני הכשרות: "לייצר בשר כשר מוכנים גם אחרים; תפקידך 'לייצר' יהודים שירצו לאכול בשר כשר".

התקווה והמשענת

מסירות־נפש היא מלחמתו הבלתי־מתפשרת של הרבי במדיניות הוויתורים והנסיגות, שמסכנת את ארץ ישראל ויושביה. הרבי ידע שהעמדות האלה אינן פופולריות בכמה וכמה חוגים, אך הוא לא פסק מלהזהיר ומלהתריע.

למרבה הצער לא שמעו בקולו ולא שעו לאזהרותיו. כל בר־דעת מבין עכשיו שהנסיגות והוויתורים הרחיקו את השלום, ורק הגבירו את להיטותם של אויבינו לתבוע מאיתנו עוד ועוד.

אולם הרבי גם נתן לנו את התקווה הגדולה מכול. הוא ליבה את האמונה בבואו הקרוב של משיח־צדקנו, וקרא לכל יהודי להכין את עצמו לקראתו. זו משענתנו בימים האלה. מאמינים אנו באמונה שלמה, כי כשם שבני ישראל יצאו ממצרים כהרף עין, כך נראה כאן בקרוב את משיח־צדקנו.

יש חדש

שבת הילולא

שבת זו, י' בשבט, היא יום ההילולא של הרבי הקודם מליובאוויטש, אדמו"ר הריי"צ (רבי יוסף־יצחק שניאורסון), שנסתלק בשנת תש"י. נהוג לעלות לתורה בשבת זו, ללמוד פרקים ממאמר החסידות האחרון של בעל ההילולא ('באתי לגני'), ולקיים התוועדות חסידית. בכל בתי־כנסת חב"ד יהיו בע"ה השבת התוועדויות מיוחדות. בתי־חב"ד רבים ברחבי הארץ מארגנים התוועדויות גדולות במוצאי שבת־קודש, ברוב עם.

סיום הרמב"ם היומי

ביום חמישי השבוע, ח' בשבט, מסתיים מחזור הלימוד השלושים ושניים של **הרמב"ם היומי**, ונפתח מחזור הלימוד השלושים ושלושה. את לימוד הרמב"ם היומי תיקן הרבי מליובאוויטש, ומעלתו המיוחדת היא שהמוני בית־ישראל לומדים יחדיו את כל הלכות התורה. מעמד הסיום ייערך ביום חמישי, בשעה 6 בערב, על ציונו של הרמב"ם בטבריה. לאחר מכן תהיה סעודת מצווה במלון **עדן** בעיר, במעמד רבנים ואורחים.

מצטרפים ללימוד היומי

מטה הרמב"ם היומי, שעל־יד צעירי־חב"ד, מזמין את הציבור להצטרף ללימוד הרמב"ם על־פי שלושה פרקים ליום, או במסלול של פרק אחד ליום. המטה הפיק לוח לימוד למחזור החדש. אפשר להשיגו בבתי־חב"ד וגם בטל' 072־2770100.

זמני השבוע

	ירושלים	תל־אביב	חיפה	באר־שבע	אילת	ניו־יורק
כניסת השבת	4:18	4:32	4:21	4:36	4:39	4:29
צאת השבת	5:34	5:35	5:33	5:37	5:38	5:33

311 בתי־חב"ד לשירותכם
מוקד חב"ד *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר־חב"ד 6084000
טל' 072־2770100 • **פקס** 03־9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

חייבים לצאת מהגלות

יציאת מצרים מתוארת במילים "בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת הָעָם", מפני שלא כל בני ישראל רצו באמת לצאת ממצרים. באותה תקופה כבר נהנו בני ישראל מהקלה בשעבוד, וחז"ל אומרים שחצי שנה קודם לכן כבר "בטלה עבודה מאבותינו". בעקבות זאת היו יהודים שרצו להישאר במצרים.

אמנם יחסו של פרעה לבני ישראל לא חזר להיות כבימי יוסף, ולא חודשו ההטבות המיוחדות שזכו להן, אך עדיין היו מי שהעדיפו להישאר במצרים, בשל השפע החומרי והתרבותי שהיא מציעה, ממסע נדודים בלתי־ידוע במדבר.

הצורך בדילוג

סרבנותם של אותם יהודים הייתה תמוהה אפילו בעיני המצרים עצמם, שכן הם עצמם, אחרי מכת ברד, לחצו על פרעה לשלח את בני ישראל, באומרם: "עַד מָתַי יִהְיֶה זֶּה לָנוּ לְמוֹקֵשׁ... שַׁלַּח אֶת הָאֲנָשִׁים". ובכל־זאת היו יהודים שנטמעו בין המצרים, עד שבמכת בכורות היה צריך לדלג בין בתי בני ישראל לבתי המצרים משום "שהיו שרויים זה בתוך זה", כדברי רש"י, והיו יהודים ששהו בבתי המצרים.

אף־על־פי־כן בא הקב"ה ברחמיו וגאל את בני ישראל אפילו על כורחם. הוא גרם לפרעה לאלצם לצאת ממצרים, ובכך התקיימו דברי הקב"ה: "כִּי בְיָד חֲזָקָה יְשַׁלְּחֵם, וּבְיָד חֲזָקָה יְגָרְשֵׁם מֵאַרְצוֹ".

למה לספר

אך נשאלת השאלה, מדוע התורה מספרת כל זאת? הלוא הגמרא קובעת שהתורה נמנעת מלנקוט לשון גנאי אפילו כלפי בהמה טמאה, ואילו כאן היא מספרת בגנותם של ישראל?!

אמנם זה היה קודם מתן תורה, בטרם נעשו בני ישראל לעם של ממש, ומדובר ביהודים שאימצו אורח חיים מצרי. ובכל־זאת, אם כלפי בהמה טמאה נזהרה התורה שלא להשתמש בלשון גנאי, על־אחת־כמה־וכמה כלפי בני ישראל!

תחזית לעתיד

אלא שכלל זה, שהתורה נמנעת מלשון גנאי, חל רק על סיפור דברים, אך לא כאשר הדבר חיוני כדי להורות הלכה או דברים הנוגעים למעשה. כאן התורה מבקשת ללמדנו דבר חשוב על ימי ערב הגאולה העתידה, כאשר יהודים יהיו שרויים בגלות, ומצבם הרוחני יהיה ירוד ביותר עד כדי חשכה רוחנית הדומה למכת חושך – "וְיָמֵשׁ חֹשֶׁךְ", חושך שאפשר למששו בידיים.

התורה רומזת שבימים האלה ינסה יצר הרע לפתות את היהודי להישאר בגלות. הוא יצביע על מנעמי החיים הנוכחיים, ויתמה למה לעזוב את כל זה וללכת למציאות לא ידועה של גאולה. אלא שהנביא כבר הבטיח "כִּימֵי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אַרְאֶנּוּ נִפְלָאוֹת" – כשם שבגאולת מצרים גאל הקב"ה את כל בני ישראל, כך גם בגאולה השלמה לא יישאר שום יהודי בגלות, וכל היהודים יזכו להיגאל ולצאת לחירות אמיתית, ובעיקר – חירות מיצר הרע.

(שיחות קודש תשל"ו, כרך א, עמ' 435)

מן המעיין

שירת הים | מאת הרב אליעזר ברוד

שירה מתפרצת

יש שני סוגי שירה: שירה המעוררת את השמחה, ושירת המתפרצת מעצמה. שירת הים הייתה מהסוג השני של השירה. בעקבות האור הנעלה שהאיר לישראל התפרצה השירה מעצמה, וממילא שרו משה ובני ישראל.

(הרבי הריי"צ מליובאוויטש)

ישועת ה'

"אשירה לה'" (שמות טו,א). על הפסוק "ויושע ה' ביום ההוא את ישראל מיד מצרים" נאמר במדרש שהקב"ה נושע כביכול עם ישראל. זהו שנאמר "אשירה לה'" – אני שר על הישועה של הקב"ה כביכול.

(אור תורה)

מצווה נאה

"זה א־לי ואנוֵהו" (שמות טו,ד). מכאן למדו חז"ל (שבת קלג): "התנאה לפניו במצוות". את המצוות צריך האדם לקיים בכוונה טהורה לשם שמים, בלי כל פנייה שהיא, ואז הן נאות. "התנאה לפניו במצוות" – דאג שהמצוות תהיינה נאות ומאירות.

(אור התורה)

הם הכירוהו

"זה א־לי ואנוֵהו, אלוקי אבי וארוממנהו" (שמות טו,ב). במסכת סוטה (יא) נאמר שבשעה שהקב"ה התגלה לבני ישראל בים סוף הכירו אותו תחילה הילדים שנולדו במצרים וגדלו שם באורח ניסי, והם אמרו "זה א־לי". קריאתם זו של הבנים השפיעה על הוריהם, שגם הם ענו ואמרו "אלוקי אבי וארוממנהו". כך יהיה גם בגאולה העתידה, ככתוב (מלאכי ג): "והשיב לב אבות על בנים" – על־ידי הבנים.

(הרבי מליובאוויטש)

כוח האמונה

"וירא ישראל...ויאמינו בה'" (שמות יד,לא). אף־על־פי שראו בעיניהם את הניסים בכל־זאת נצרכו גם לאמונה, כי גדולה האמונה מן הראייה. בכוחה של אמונה רואים יותר ממה שרואים בעיניים.

(חידושי הרי"ם)

נווה לשכינה

"זה א־לי ואנוֵהו" (שמות טו,ב). "ואנוהו" מלשון נווה ודירה. אעשה עצמי נווה ומדור לשכינה; אקדש ואטהר את עצמי עד שגופי יהיה ראוי להשראת השכינה.

(רבי מנחם מנדל מקוצק)

להשיג ביגיעה

אם אדם יכול לומר "זה א־לי" – שהשגתי את מדרגות התורה והיראה על־ידי עבודה ומאמץ, כי־אז "ואנוֵהו" – הדבר יפה ונאה. אבל אם זה "אלוקי אבי" – אם כל ייחוסך וגדולתך הם בהיותך בן או נכד של אדם גדול, "וארוממנהו" – אין זו אלא גאווה והתנשאות.

(רבי מאיר מפרמישלן)

אמרת השבוע

הצלפות חביבות

בשנת תש"ח נתמנה הרב שלום־בער גורדון לרב קהילה בקליפורנייה. הוא נכנס אל הרבי הריי"צ מליובאוויטש ושאל: "איך רב יכול להיות קרוב אל בני קהילתו, בשעה שתפקידו מחייב להוכיחם ולהטיף להם מוסר?".

שאל אותו הרבי אם ביקר מעודו בסאונה ומה עושים שם. הרב גורדון סיפר שתחילה האדם מתחמם באדים הלוהטים, ואז הוא עולה במדרגות למקום חם עוד יותר, ושם מצליפים על גבו במטאטא מיוחד.

אמר לו הרבי: "אילו היית תופס אדם ברחוב ומתחיל להכותו במטאטא, הוא היה כועס מאוד. אבל לאחר שמחממים אותו ומרוממים אותו, הוא מוכן לקבל גם הצלפות ואף מבקש עוד. ככה צריך להשמיע דברי תוכחה".

פתגם חסידי

"לוּ ידעו איזה רושם נשאר בעולם מאמירת פסוק חומש או פסוק תהילים – לא היו הולכים ברחוב בלי לומר דברי תורה"

(אדמו"ר הריי"צ מליובאוויטש)

הרמזים הנכונים

זה היה לפני קצת יותר משנה, ביום שלישי, ז' במרחשוון תשע"ג. כוח צה"ל נע לאורך גדר המערכת ברצועת עזה. לפתע התפוצץ לידו מטען נפץ רב־עוצמה.

מעוצמת ההדף נפגע קשה מפקד הפלוגה, סרן זיו שילון. באורח פלא נותר בהכרה, ומיד הבין את חומרת מצבו: ידו השמאלית התרסקה, והימנית שתתה דם רב. מסוק הבהיל אותו לחדר המיון.

שם התחוור כמה קשה הפציעה. הרופאים נאלצו לקטוע את ידו השמאלית. גם הימנית חדלה מלתפקד. זיו עבר סדרת ניתוחים קשים ונכון לו שיקום ארוך.

כבר בימי האשפוז הראשונים התייצב לצידו הרב מנחם קוטנר, מנהל מטה צעירי חב"ד למען נפגעי הטרור. הוא עודד את החייל ואת בני משפחתו. בין השניים התפתח קשר אישי חם.

לקראת ל"ג בעומר הצטרף זיו לנסיעה לניו־יורק שארגנו צעירי חב"ד בעבור חיילים פצועים, שהוזמנו להתארח שם מטעם קהילתו של שליח חב"ד במנהטן, הרב אוריאל ויגלר. במסגרת הנסיעה ביקרו גם במקום מנוחתו של הרבי מליובאוויטש ברובע קווינס.

הנסיעה ל'ציון' הרבי הייתה ביום שישי. בשעה שאוטובוס המשלחת עשה את דרכו אל היעד שוחח הרב קוטנר עם חברי הקבוצה, כדי להכין אותם נפשית לקראת הביקור.

הוא סיפר להם על אהבתו של הרבי לכל יהודי, על האכפתיות שלו לכל אדם, ועל יחסו המיוחד למי שמסרו את נפשם למען הגנת העם והארץ. הוא סיפר כי הרבי הציע לכנות את הפצועים 'מצווייני צה"ל', כדי לבטא את מעלתם ולא את היותם פצועים.

הוא גם שיתף אותם בחוויה העוברת על חסיד שמבקר ב'ציון' הרבי, והרחיב על הקשר הרוחני שבין החסיד לרבי. בעקבות הדברים היו כמה חיילים שאף ביקשו לטבול במקווה כהכנה לעלייה על ה'ציון'.

זיו נזקק למאמץ רב כדי לכתוב בעצמו את מכתב הבקשה, שאותו נהוג לקרוא ולהניח על ה'ציון', אך ישב וכתב אות אחרי אות.

כעת פנתה הקבוצה ל'ציון' עצמו. הרב קוטנר המליץ לחיילים לקרוא את פרק התהילים האישי שלהם, המתאים לגילם.

כשניגש זיו לקרוא את פרק התהילים ביקש הרב קוטנר לדעת את גילו. "אני בן עשרים וחמש", ענה הקצין.

הרב קוטנר דפדף לפרק כו, שאותו קורא מי שמלאו לו עשרים וחמש שנים והוא עומד בשנתו העשרים ושש. יחד קראו את הפרק מילה במילה.

כשנסתיימה הקריאה אמר לפתע זיו: "טעיתי. אני עדיין בן עשרים וארבע. יום ההולדת שלי יחול רק בעוד עשרה ימים". הרב קוטנר דפדף לפרק הקודם, ויחד קראו השניים את פרק כה.

במהלך הביקור התחוור לרב קוטנר עד כמה הביקור הותיר חותם על החיילים. כמה מהם בכו בהתרגשות, ועל פני כולם ניכרה התרגשות עזה.

בשבת חגגה המשלחת באפר־איסט־סייד במנהטן, וחבריה היו אורחי הכבוד בסעודת שבת מפוארת, בהשתתפות כחמש־מאות מבני הקהילה המארחת.

הרב קוטנר ישב לצד זיו שילון. במהלך הסעודה פנה אליו זיו ואמר: "אני רוצה לחלוק איתך משהו. יצאתי מהרבי בהרגשת מועקה כבדה".

הרב קוטנר נדרך. "מה קרה?", שאל.

זיו ענה: "לפני שנכנסתי ל'ציון' עשיתי לעצמי סימן שאם אמצא בפרק התהילים שלושה רמזים למילה 'יד' – זה יהיה אות שידי הימנית תירפא".

זיו תיאר את המאבק הרפואי על יד ימין. הרופאים נטו לכרות גם אותה. הסיכוי שתשוב לתפקד – אפסי, אמרו לו. אך זיו התעקש ובחר לעבור סדרת ניתוחים נוספת.

"כאשר קראנו את פרק כו", המשיך ואמר, "מצאתי את שלושת הרמזים. בפסוק ו הופיעו המילים 'אֶרְחַץ בְּנְקִיּוֹן כַּפָּי', בפסוק י – 'אֲשֶׁר בִּידֵיהֶם', ובהמשך היה רמז ממשי ליד ימין: 'וִימִינָם'... כל־כך שמחתי!

"לאחר מכן התחוור שטעיתי בחישוב גילי. בפרק כה לא מצאתי אפילו רמז אחד. מאז אני לא יודע את נפשי. לא קיבלתי את הברכה! מה יהיה?"...

הרב קוטנר נבוך. הוא ביקש בליבו שהקב"ה ישים בפיו את המילים הנכונות. פתאום הבזיק רעיון במוחו. "אמור לי", פנה אל זיו, "מה תאריך הלידה העברי שלך? ייתכן ששחישבת על־פי התאריך הלועזי".

זיו הרהר רגע וענה: "כן, התאריך העברי שלי הוא כ"ג באייר".

למשמע הדברים ניתר הרב קוטנר ממקומו: "אתה יודע מה התאריך היום, יום שישי? – כ"ג באייר! היום יום הולדתך העשרים וחמישה! היום אתה מתחיל לומר את פרק כו, ובו אכן נמצאו שלושת הרמזים!". שמחתו של זיו לא ידעה גבול.

ביום שלישי בשבוע הבא ניגש זיו אל הרב קוטנר. "ראה", אמר בקול רועד והרים את ידו הימנית. הוא הניע את האצבעות. בפעם הראשונה מאז הפציעה הן נענו לו. "הברכה מתקיימת!", אמר בהתרגשות גדולה.

בחנוכה האחרון נרשמה עוד תפנית בהחלמתו של זיו שילון: הוא הדליק בעצמו נר ראשון של חנוכה במרכז הרפואי תל השומר. עיניים רבות זלגו כאשר אחז את הנר בידו הימנית והעלה אור של ניצחון בחנוכייה.

לומדים גאולה

מאת מנחם ברוד

השירה העתידית

השירה שעם־ישראל שר אחרי קריעת ים־סוף היא הראשונה בסדרה של עשר שירות, והעשירית תהיה בגאולה (מכילתא שמות טו,א). חז"ל אף אומרים שבשירת הים נרמזה השירה העתידה, שכן נאמר "אז ישיר" – בלשון עתיד, וזה מכוון למשה רבנו, שיקום לתחייה בבוא הגאולה וישיר.

השירה העתידה תהיה שונה משירת מצרים. הבדל אחד: "כל השירות כולן קרואות בלשון נקבה", משום ש"התשועות שעברו היה אחריהם שעבוד". אבל "התשועה העתידה להיות אין אחריה שעבוד, לכך קרואה בלשון זכר", כפי שנאמר: "שירו לה' שיר חדש".

הבדל שני נאמר במדרש (שמות רבה, סוף פרשה כג): "אמר להם הקב"ה לישראל: בעולם הזה אמרתם לפניי פעם אחת 'זה א־לי', אבל לעתיד לבוא אתם אומרים אותו דבר ב פעמים, שנאמר 'ואמר ביום ההוא הנה אלוקינו זה קיווינו לו ויושיענו, זה ה' קיווינו לו נגילה ונשמחה בישועתו'".

האם העולם בשל?

את המילה 'זה' אפשר לומר רק על דבר גלוי שניצב מול העיניים. כאשר בני־ישראל אמרו "זה א־לי", לאחר קריעת ים־סוף, פירוש הדבר שראו אז את הקב"ה כביכול והיו יכולים להראות באצבע ולומר: "זה א־לי". אבל בגאולה העתידה תהיה התגלות כפולה, ולכן נשיר אז פעמיים 'זה'.

ההתגלות האלוקית שעליה אמרו בני־ישראל "זה א־לי" הייתה התגלות של ניסים. בשעת קריעת ים־סוף התגלה בעולם הזה כוחו האין־סופי של הקב"ה. דרגות אלוקיות עליונות ביותר נתגלו אז לעיני כול, עד שאמרו חז"ל: "ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל".

אבל בהתגלות אלוקית מסוג זה יש חיסרון מרכזי – זו התגלות שהעולם איננו בשל לקבלה. ההתגלות עצמה היא למעלה מכלי הקיבול של העולם, אלא שהקב"ה יצר מצב שיתגלו בעולם דרגות אלוקיות עליונות. לכן כשחולפת ועוברת אותה התגלות, העולם נשאר במצבו הנחות.

אך יש סוג שני של התגלות: גילוי האמת הפנימית של העולם הזה עצמו. המצב הרגיל של העולם, מה שמכונה טבע, מתגלה פתאום כפי שהוא לאמיתתו – כוח אלוקי. הקב"ה מגלה כי חוקי הטבע עצמם, ואף הגשמיות של העולם, הם בעצם אלוקות.

יתרונה של התגלות זו, שאין כאן דבר שמחוץ לגדרי העולם. להפך, זו האמת של העולם עצמו. העולם, לאחר שמתגלית האמת האלוקית שבו, שוב אינו יכול להסתיר, והכול רואים כי הקב"ה מנהיג אותו וממלא את כל המציאות.

התגלות בשני היבטים

ההתגלות הזאת, של סילוק כל ההסתרים, תהיה בגאולה העתידה. אז ייעלמו כל הדברים הגורמים לעולם הזה להסתיר את אור הקדושה. העולם עצמו יהיה 'כלי' לגילוי האמת שבו־עצמו – שכל־כולו אינו אלא אלוקות.

אלא שהתגלות זו תבוא לצד ההתגלות הראשונה – של גילוי הדרגות האלוקיות העליונות, וכך יהיה בגאולה שילוב של שתי ההתגלויות: זו שמלמעלה וזו שמלמטה. על כך נאמר: "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר". שני חלקי הפסוק מבטאים את שני ההיבטים של ההתגלות האלוקית שתהיה לעתיד לבוא:

"ונגלה כבוד ה'" – זה הגילוי מלמעלה, כאשר הדברים העליונים הנשגבים ביותר יתגלו וייראו; ועם זה יהיה "וראו כל בשר" – הבשר הגשמי עצמו, מצד תכונותיו הטבעיות, יראה את האלוקות. לכן בשירה שתיאמר לעתיד לבוא ייאמר פעמיים "זה" – כנגד שתי ההתגלויות האלוקיות שיתרחשו אז – גילוי האלוקות שמעל לעולם וגילוי האלוקות שבתוך העולם עצמו.

מאת מנחם כהן

הביקור שהרים את קרן היהדות

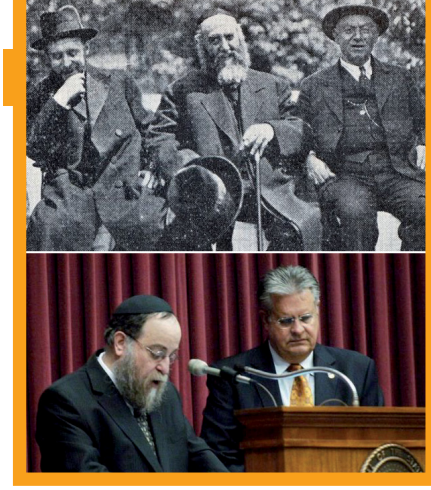

למעלה: הרבי הריי"צ בביקורו בעיר. למטה: הרב לנדא פותח את מושב בית המחוקקים במיזורי

אולם בית־הכנסת המרכזי בס' לואיס שבארה"ב היה גדוש במאות יהודים, שבאו להשתתף בביקור ההיסטורי של הרבי הריי"צ (רבי יוסף־יצחק שניאורסון) בעיר בשנת תר"צ (1930). לפתע נשמע רעש בקצה האולם. אלה היו יהודים שביקשו להסב את תשומת ליבו של האורח.

"הרבי מליובאוויטש, אנו רוצים לבנות מקווה בעיר!", קראו לעברו בכאב. הרבי הגיב ואמר שמיד בתום דבריו ייפגש עם ראשי הקהילה ויפעל כדי לקדם את בניית המקווה. ואכן, הרבי נתן לראשי הקהילה מטבעות של ברכה. "העניקו מטבע לכל מי שיתרום כסף בעבור בניין המקווה", אמר להם. כעבור זמן לא־רב הוקם המקווה. "היוזמה של הרבי חוללה רעש בקהילה", סיפרה קשישה, שנכחה בביקור, לשליח חב"ד הנוכחי בעיר, הרב **יוסף לנדא**.

ביקור הכנה

זו הייתה פעולה אחת משרשרת פעולות של הרבי הריי"צ במהלך ביקור של עשרה ימים בעיר. "כששאלו את הרבי על מטרת הביקור, הוא השיב שבא להרים את מצב היהדות בארה"ב, בשיתוף פעולה עם רבני אמריקה'", מספר הרב לנדא. "מצב היהדות בארה"ב באותם ימים היה בשפל, והרבי ביקש להפיח רוח חיים בקרב היהודים".

ממשיך ומספר הרב לנדא: "הקהילה נערכה רבות לקראת הביקור. לפני כמה שנים הצלחתי למצוא בארכיון הקהילה תמונה נדירה מקבלת הפנים לרבי. בתמונה אפשר לראות קהל רב ממתין לרבי. בין הממתינים היו גם ילדים מתלמוד־התורה המקומי".

מהפכה יהודית

לידי הרב לנדא התגלגל לפני כמה שנים גזיר עיתון ביידיש, המדווח על אותו ביקור. "מהדיווח, המתאר בפרטות את המסע כולו, אפשר להבין את ההשפעה הגדולה שלו. הוכחה לכך היא הקשר הרצוף ששמרו ראשי הקהילה גם בהמשך עם חסידי חב"ד. בשנים שלאחר מכן פנתה הקהילה אל הרבי הריי"צ, בבקשה לשלוח להם רב. הרבי בחר ברב שלום ריבקין ע"ה, והוא פעל רבות במקום וחולל מהפכה של ממש".

בשנת תשמ"א נשלח הרב לנדא לשמש שליח הרבי בעיר. "העובדה שהרבי הריי"צ ביקר בעיר מוסיפה כוחות, עידוד ואומץ", אומר הרב לנדא.

משפט יהודי

במשך שלושים וחמש שנות שליחותו בעיר זכה להצלחות רבות. "כיום יש לנו שלושה בתי־חב"ד בעיר, אחד מהם בקמפוס יוקרתי, שבו לומדים כאלפיים וחמש־מאות סטודנטים יהודים. יש לנו פעילויות מגוונות עם יהודי העיר לאורך השנה כולה", הוא אומר.

כשאנו מבקשים ממנו לציין יוזמה מיוחדת שלו, הוא מספר: "יש מיזם מיוחד שאני גאה בו. על־פי החוק, עורך־דין חייב אחת לזמן מסויים להתפנות ללימודים, כדי לקבל אישור עדכני. הצלחנו להביא לידי כך שעורכי־דין יהודים יוכלו ללמוד גמרא, כחלק מהלימודים הרשמיים. אנחנו עורכים מעת לעת יום עיון מיוחד לעורכי־דין יהודים, ומזמינים רבנים בעלי שפה עשירה, המציגים את חוקי המדינה לצד גישת התלמוד לחוק. השנה צִיינו עשרים שנה למיזם".

סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

טל' 1-700-704120

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

שנת 'מעשר עני'

שאלה: השנה, תשע"ד, היא שנת 'מעשר עני'. מה משמעות הדבר?

תשובה: שנה זו היא השישית במניין שהחל אחרי שנת השמיטה האחרונה, תשס"ח. בשנה הראשונה והשנייה, הרביעית והחמישית, מפרישים מיבול הארץ, בין השאר, 'מעשר שני', ואילו בשנה השלישית והשישית לשמיטה מפרישים במקומו 'מעשר עני'.

דיני שנת המעשר חלים על הירקות **הנלקטים** מראש־השנה והלאה (ועל הפירות שהגיעו לשליש הבשלתם, ולדעות אחרות לשליש גודלם, אחרי ט"ו בשבט, ראש־השנה לאילנות. בין הפירות הללו אפשר למנות שקד, שסק, אפרסק ומקצת הלימונים). מרוב הירקות המגיעים בימים האלה לשווקים, ומהפירות שיגיעו באביב, צריך להפריש 'מעשר עני'.

ההבדל העיקרי בין 'מעשר שני' ל'מעשר עני' הוא, שב'מעשר שני' יש קדושה ופודים אותו במטבע; לעומתו, 'מעשר עני' אמנם חייבים להפרישו או לפחות לקבוע לו מקום, אבל אין בו כל קדושה, אלא הוא שייך לעניים.

בפירות ובירקות שבוודאי לא הופרשו מהם תרומות ומעשרות, חייבים גם לתת את ה'מעשר עני' לעניים. בירקות הנמכרים בשוק, שהם 'ספק טבל', אין צורך לתת לאחר ההפרשה את ה'מעשר עני' לעניים, מכיוון ש"המוציא מחברו – עליו הראיה".

את ה'מעשר' הוודאי, לאחר הפרשתו כדין, יש למסור לעניים או למוסד חינוך שמאכיל גם בני עניים. כדי להקל את הנתינה בהפרשות עתידיות, פסק בעל 'מנחת שלמה' שאפשר להלוות לעני סכום מראש, שיתקזז מן המעשר, וגם לקבוע אותו כ'מַכִּיר' שכל ה'מעשר עני' שייך לו עם הפרשתו, ולפטור בכך את **נתינת** כל ה'מעשר' של כל השנה (מכוני 'התורה והארץ' ו'תנובות שדה' עושים זאת בעבור כל מנוי).

מקורות: גיטין ל,א. חולין קלד,א. רמב"ם מעשר פ"ז ה"ו. פי"ג ה"כ־כא. שו"ע יו"ד סי' רנט ס"ה וביאור הגר"א ס"ק טו. התורה והארץ א,49. משפטי ארץ תרו"מ פט"ז ופי"ז. קצירת השדה פט"ו.

גפן בס"ד
החברה החרדית לביטוח ופיננסים
ביטוח משכנתא בתנאים מיוחדים
כולל ביטוח צד ג' + צנרת + ביטוח לרעידות אדמה
077-444-7777(1)

מעוניין לקנות
ספרי תורה פסולים
(גם מיועדים לגניזה)
וכן כלי כסף, רימונים לס"ת, כתרים, אצבעות, מגילות אסתר פסולות ועוד...
052-9772525

"אבא, אמא, ספרו לי סיפור"

כרך ראשון בסדרה המכונסת את הסיפורים האהובים שפורסמו ב'שיחת השבוע'

63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 320 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-700-704120

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים

368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-700-704120